

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ: ПІДХОДИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті розглянуто теоретичні аспекти удосконалювання системи управління інноваційною діяльністю на основі запропонованих автором підходів. Підкреслено, що таким підходом може слугувати моніторинг функціонування підприємства після реалізації певного інноваційного проекту. Окреслено основні завдання реалізації інноваційного проекту та наведено схему відповідних дій в процесі прийняття управлінського рішення щодо подальшого функціонування та розвитку підприємства як системи.

Ключові слова: менеджмент, управління, система управління, інновації.

Abstract

The theoretical aspects of improving the innovation management system based on the approaches proposed by the author are considered in the article. It is emphasized that such an approach can serve to monitor the functioning of the enterprise after the implementation of a specific innovation project. The main tasks of realization of the innovative project are outlined and the scheme of the corresponding actions in the process of making management decision on the further functioning and development of the enterprise as a system is given.

Key words: management, management system, innovation.

Підтримання конкурентоспроможності продукції вітчизняних підприємств у процесі їх функціонування на українському та на світовому ринках вимагає перманентного відслідковування інноваційних технологій для відповідного розвитку підприємств. Інновації, інноваційна діяльність мають стати невід'ємними частинами функціонування та розвитку будь-якого підприємства чи організації в сучасних умовах ринкової економіки, що вказує на актуальність теми нашого дослідження.

Тлумаченням термінів «інновація», «управління інноваціями» присвячували свої наукові праці Г. Башнянин, В. Гриньова, В. Козловський, О. Лесько, Р. Майерсон, С. Мочерний, Н. Поліщук (Буреннікова) й В. Ярмоленко, І. Причепя, М. Юрій та ін. Зацікавленість у науковців і практиків викликає вишукування оновлених підходів до підвищення ефективності діяльності підприємств, зокрема, до інноваційної на основі відповідного управління нею. Недостатньо дослідженими при цьому залишаються питання щодо знаходження малоефективних процесів (виробничих, організаційних тощо) на підприємстві з метою їх покращення або припинення. Реалізація нових, більш перспективних ідей та адаптація до функціональних процесів підприємства є невід'ємною частиною діяльності успішного підприємства [1].

Головною метою системи управління інноваціями та інноваційною діяльністю на підприємствах є реалізація таких інноваційних проектів, з якими підприємства отримуватиме максимальну вигоду від впровадження, що матиме матеріальне вираження [2].

Для того, щоб досягти поставленої мети, потрібно:

- проаналізувати зовнішнє та внутрішнє середовища;
- обрати напрямки інноваційного розвитку підприємства;
- виокремити сегменти ринку відповідної продукції (товарів, робіт, послуг), на які спрямовуватимуться інновації;
- дослідити, оцінити та по можливості усунути ймовірні ризики в процесі інноваційної діяльності;
- окреслити пріоритетні напрямки інноваційної діяльності, виходячи із встановленої мети із внесенням відповідних пропозицій;

¹ Науковий керівник – д.е.н., професор Буреннікова Н. В.

- створити організаційної структури управління інноваціями;
- спланувати бюджети проектів із знаходженням джерел фінансування;
- створити перспективні та поточні плани;
- розробити заходи для реалізації проекту інноваційного розвитку підприємства як системи.

Такий процес потребує пошуку альтернативних напрямів для здійснення інноваційної діяльності підприємств.

Як відомо, вчені виділяють такі основні підсистеми управління інноваційною діяльністю:

- інформаційну;
- функціональну;
- організаційну;
- підсистема стимулювання (мотивації).

Вищезазначені підсистеми є тісно пов'язаними між собою. Вони у певній мірі забезпечують взаємодію внутрішнього та зовнішнього середовищ функціонування підприємства як системи й впливають на пошук інших частин системи. На нашу думку, такою підсистемою може стати підсистема моніторингу після реалізації певного інноваційного проекту.

Проаналізувавши наведені підсистеми та спираючись на завдання, що вказані вище, можемо запропонувати схему дій, яка дасть змогу раціонально використовувати і планувати інноваційну діяльність відповідно до складових системи управління інноваціями (рис. 1).

На рис. 1 відображено схему дій, що відбувається на підприємстві під час моніторингу інноваційної діяльності з метою прийняття управлінського рішення щодо запуску (чи відмови від нього) інноваційного проекту в дію. Вона дозволяє відслідковувати виконання завдань на кожному етапі моніторингу, контролювати правильність їх виконання, а також спрогнозувати можливі ризики, що матимуть негативні наслідки для функціонування підприємства.

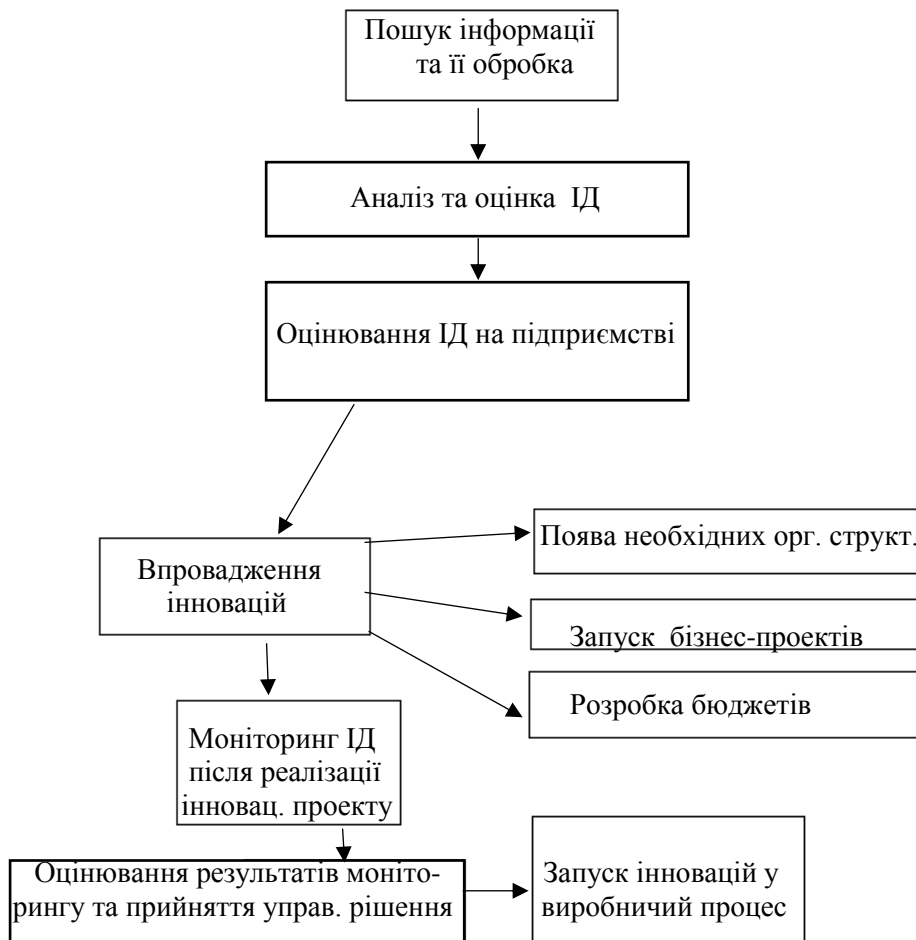

Рис. 1 - Схема дій під час моніторингу інноваційної діяльності (ІД) для прийняття управлінського рішення щодо реалізації інноваційного проекту

Підприємства, які мають на меті розвиток, мають звертати увагу на безперебійне функціонування такої системи управління на підприємстві, де сучасні методи оцінювання результатів такого функціонування можуть забезпечити отримання позитивних результатів та мінімізацію збитків і витрат по завершенню впровадження інновації [3, 4].

Система управління інноваційною діяльністю має складну ієрархічну структуру. На кожному рівні такої системи здійснюється обмін інформацією, котра стосується переходу на наступний рівень ієрархії, де має використовуватися інформація кожного з попередніх рівнів. Тут, погоджуючись із авторами [5], підкреслимо, що інноваційна діяльність на підприємстві є складною, динамічною системою з управлінням, котра потребує моніторингу під час прийняття рішень у процесі реалізації певного інноваційного проекту. Подальші наші розвідки спрямовуватимуться на знаходження новітніх інструментів такого моніторингу з оцінюванням можливостей (потенціалів) підприємств на ринку відповідної продукції. Зазначене потребує задіювання сучасних методик щодо прийняття оптимальних інноваційних рішень при реалізації інноваційних проектів, виходячи з поставлених підприємством цілей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Лобас І.В. Особливості інноваційно-інвестиційної політики України [електронний ресурс]. Державне управління : теорія та практика. К. : ДВНЗ Національна академія управління при президенті України, 2011. № 2. Режим доступу : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej14/txts/Lobas.pdf>
2. Колодійчук А.В. Інформація як фактор інноваційного розвитку економіки // Формування ринкових відносин в Україні. 2012. № 5/1. С. 58-62.
3. Козловський В. О. Інноваційний менеджмент : Навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2007. 210 с.
4. Лесько, О.Й. Причепя І.В., Кот Н.О. Напрямки підвищення ефективності менеджменту підприємства за сучасних умов. Економічний простір : Збірник наукових праць. Дніпропетровськ : ПДАБА, 2015. № 97. -С. 213-221.
5. Буренніков Ю. Ю., Поліщук (Буреннікова) Н. В., Ярмоленко В. О. Управління інноваційною діяльністю в промисловості: сутність, особливості розвитку, шляхи удосконалювання: [моногр.] Вінниця. ВНТУ. 2011. 184 с.

Сельська Інна Вікторівна – студентка групи МПОУ-18мі, факультет менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця.

Selska Inna V. – Department of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: innaselska@gmail.com